

श्रीअन्तु प्रकाशन (प्रा.)लि.

पूर्वाञ्चल

Purwanchal National Daily

५०१ जनाको
कैद माफी

भापा, फागुन ६। सरकारले राष्ट्रिय प्रजातन्त्र दिवसको अवसरमा ५०१ जना कैदीवन्दीको कैद सजाय माफी दिएको छ। मन्त्रपरिषद्को सिफारिसमा राष्ट्रपति विद्यादेवी भण्डारीले कैदीवन्दीको भुक्तान हुन बाँकी कैद कट्टा गरी माफी मिनाहा दिएको हुन्। राष्ट्रपति कार्यालयका सहायक प्रवक्ता सागर आचार्यका अनुसार प्रकाश सेपा फिनासा भन्ने फुर्वा सेपासमेत ५०१ कैदीको भुक्तान हुन बाँकी कैद कट्टा गरी माफी मिनाहा भएको छ।

वर्ष : २७ अङ्क : ९४ पृष्ठ ४ बित्तमोड वि.सं. २०७३ फागुन ७ गते शनिवार (Saturday, February 19, 2022) नेपाल सम्बत् १९४२ Web : www.purwanchaldaily.com मूल्य रु : ५/- भारतमा मारु : ४/-

विश्वकप ग्लोबल क्रिकेट छनौट नेपालद्वारा ओमान पराजित

भापा, फागुन ६। आइसीसी पुरुष टी-२० विश्वकप ग्लोबल छनौट अन्तर्गत समूह 'ए' को पहिलो खेलमा नेपालले ओमानलाई पराजित गरेको छ।

ओमानको मस्कटस्थित अल अमरेत क्रिकेट एकेडेमीमा शुरुवात भएको खेलमा नेपालले धेरै टोली ओमानलाई २९ रनले पराजित गर्दै प्रतियोगितामा उत्कृष्ट शुरुवात गरेको हो। कप्तान सन्दीप लामिछाने, दीपेन्द्रसिंह ऐरी र कमलसिंह ऐरीको उत्कृष्ट बलिङको मद्दतमा नेपालले ओमानमाथि सहज जित निकालेको हो।

एक सय १८ रनको विजयी लक्ष्य पछ्याएको ओमान १७ ओभरमा सबै विकेट गुमाउँदै ७८ रनमा समेटियो। ओमानका नसिम सुखीले सर्वाधिक २४ रन बनाए भने आमिर कलिमले ९, जतिन्दर सिंहले ९, खबर अलीले ७, फैज बटले ६, कलिमुल्लाहले ५, अयान खानले ३, जिसन मस्युदले २ र सोएव खानले १ रन बनाए। बलिङतर्फ नेपालका कमलसिंह ऐरीले सर्वाधिक तीन विकेट लिए भने कप्तान सन्दीप लामिछाने र दीपेन्द्रसिंह ऐरीले दुई-दुई विकेट लिए। त्यसैगरी अविनाश बोहरा र जीतेन्द्र मुखियाले एक-एक विकेट हात पारे।

त्यसअघि टस हारेर ब्याटिङ गरेको नेपालले निर्धारित २० ओभरमा ८ विकेट गुमाउँदै ११७ रन बनाएको थियो। नेपालका आरिफ शेखले ३७ बलमा २ चौकासहित सर्वाधिक ३८ रनको योगदान दिए। कप्तान सन्दीप लामिछाने ७ बलमा १ चौका र १ छक्कासहित १६ रनमा अर्धजित रहे। यसै लोकेस बमले १६, ज्ञानेन्द्र मल्लले १५, दीपेन्द्रसिंह ऐरीले ११, विवेक यादवले ७, कुशल भुर्तेलले ५, आशिफ शेखले ४ तथा कमलसिंह ऐरीले १ रन बनाए।

ओमानका खबर अलीले सर्वाधिक ३ विकेट हात पारे। त्यस्तै विलास खानले दुई तथा फैज बट, जिसन मस्युदले एक-एक विकेट लिए। नेपालले दोस्रो खेल आज शनिवार फिलिपिन्ससँग खेल्नेछ।

एमसीसी: अमेरिकाको 'धम्की कूटनीति' विरुद्ध चीनको प्रतिरोध

काठमाडौं, फागुन ६। प्रमुख राजनीतिक दलकाबीचमा अमेरिकी सहयोग परियोजना मिलेनियम च्यालेन्ज कर्पोरेसन (एमसीसी) का बारेमा मतैक्यता कायम हुन सकेको छैन।

प्रधानमन्त्री निवास बालुवाटारमा सत्तागठबन्धन दलका बीचमा शुरुवात विहान भएको छलफल पनि कुनै निष्कर्षमा पुग्न सकेन। बैठक पुनःआइतबार बस्नेगरी स्थगन भएको छ।

एमसीसी कार्यान्वयन गराउन अमेरिकाले नेपाललाई प्रत्यक्ष-अप्रत्यक्ष दबाव सृजना गरिरहेको छ भने चीनले प्रतिरोध गर्ने जनाएको छ। चिनीयाँ परराष्ट्र मन्त्रालयका प्रवक्ता वाङ वन पिनले फेब्रुअरी १८ तारिख आयोजित नियमित पत्रकार सम्मेलनमा बोल्दै अमेरिकाद्वारा नेपालसँगको सहकार्यमार्फत 'धम्की कूटनीति' शुरु गरिएकोमा चीनले प्रतिरोध गरेको बताए।

अमेरिकी राज्य परिषद्का प्रवक्ताले हाल नेपालले फेब्रुअरी २८ तारिखसम्म यी दुई देशबीचको 'मिलेनियम चुनौति कार्यक्रम' लाई अनुमोदन गर्ने वा नगर्ने निश्चित गर्नुपर्छ भन्दै नत्र यसबाट अमेरिका तथा नेपालबीचको सम्बन्ध प्रभावित हुने कुरा बताए।

हाल नेपालका विभिन्न राजनीतिक पार्टीहरूले उक्त कार्यक्रमबारे असहमत र मिलेनियम चुनौति कार्यक्रमका लागि आन्दोलन गरिरहेका छन्।

दलहरूबीचका सहमति कायम हुन नसक्दा प्रतिनिधिसभाको बैठकसमेत सामान्य कार्यसूचीमा मात्रै सीमित भयो। प्रमुख प्रतिपक्षी दल नेकपा (एमाले)का सांसदहरूको अवरोध र नारावाजीका कारण लामो समयदेखि संघीय संसद्को बैठक महत्वपूर्ण कार्यसूचीमा प्रवेश गर्न सकेको छैन। दलहरूकाबीचमा एमसीसीलाई हेर्ने विषयमा तीव्र मतभेद छ। सत्ताको नेतृत्वकर्ता दल नेपाली कांग्रेसले नेपालको गरिबी निवारण र आर्थिक समृद्धिसँग जोडिएको परियोजना तत्काल अगाडि

बढाउनुपर्ने पक्षमा छ। कूल ३१२ किलोमिटर लामो ४०० केभी क्षमताको डबल सर्किट प्रशासन लाइन र सडक पूर्वाधारको विकासका सन्दर्भमा धेरै राजनीति भएको भन्दै अब धेरै पखन नसकिने धारणा राख्दै आएको छ।

सरकारको साकेदार दल नेकपा (माओवादी केन्द्र)ले नागरिकस्तरमा एमसीसी सम्झौताका सन्दर्भमा अनेकन टिप्पणी भएको पाइएकाले केही विषयमा संशोधन गरेर अगाडि जाँदा राम्रो हुने मत राख्दै आएको छ। माओवादी अध्यक्ष प्रचण्डले स्पष्ट शब्दमा नै अमेरिका नेपालको राम्रो सम्बन्ध भएको मित्रराष्ट्र भएकाले सहयोग नलिने भन्ने प्रश्न नै नरहेको र जनतामा उठेका केही जिज्ञासाको वस्तुनिष्ठ सम्बोधनबाट समाधान हुनुपर्ने बताउँदै आएका छन्।

यस्तै, धारणा नेकपा(एकीकृत समाजवादी)को पनि छ। तर नेपाली कांग्रेस एमसीसी पास गराउने पक्षमा उभिएको छ।

पूर्वप्रधानमन्त्री माधवकुमार नेपाल र तत्कालीन अर्थमन्त्री सुरेन्द्र पाण्डेको कार्यकालमा शुरु भएको परियोजनामा सबैजसो पूर्वप्रधानमन्त्री जोडिएकाले यसमा अब ढिलाई गर्न नहुने नेता थापाको भनाइ छ। नेपालको ऊर्जा तथा यातायात क्षेत्रको विकासका लागि

एमसीसीले करिब रु. ५५ अर्ब अनुदान सहायता उपलब्ध गराउनेछ। उक्त अनुदान सहायता आर्थिक उर्नातिमा महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्ने, विद्युत् प्रशासन लाइन निर्माणमा र सडक मर्मतमा खर्च हुने र नेपालको दिगो विकासमा सहयोग गर्नेछ।

विद्युत् प्रशासन लाइन परियोजना अर्न्तगत ४०० केभी क्षमताको ३१२ किलोमिटर लामो उच्च क्षमताको प्रशासन लाइन निर्माण भई गुणस्तरीय पूर्वाधारको विकास हुनेछ।

अन्तरदेशीय विद्युत् प्रशासन लाइन परियोजनाले विद्युत् व्यापारलाई पनि बढावा दिने र यसको लाभ नेपालले लिन सक्नेछ। त्यसका लागि बुटवलबाट भारतको गोरखपुर जोड्ने ४०० केभी क्षमताको डबल सर्किट अन्तरदेशीय प्रशासन लाइन नेपाल र भारतको संयुक्त लगानीमा निर्माण हुन लागेको छ। यसबाट नेपालले भारत र बङ्गलादेशमा विजुलीको व्यापार गर्ने मार्ग प्रशस्त गर्नेछ।

काठमाडौं उपत्यकालगायत प्रमुख शहरको विद्युत् प्रशासन लाइनमार्फत विजुली आपूर्तिको विश्वसनीयताको सुनिश्चितता हुनेछ। त्यसबाट विद्युत् खपतमा वृद्धि भई विद्युत् उत्पादनतर्फ थप लगानी आकर्षित हुनेछ। एमाले अध्यक्ष केपी शर्मा ओली नेतृत्वको मन्त्रपरिषदले २०७५ माघ २५ गते सरकार र अमेरिकी सहयोग निकाय एमसीसीबीच भएको अनुदान सम्झौतालाई अनुमोदन गर्नका लागि नेपाल सन्धी ऐन, २०४७ को दफा ४ को व्यवस्था बमोजिम संघीय संसदा पेश गर्न अर्थ मन्त्रालयलाई स्वीकृति दिएको थियो।

तत्कालीन अर्थमन्त्री डा. युवराज खतिवडाले संघीय संसदा पेश गरेको प्रस्तावमा प्रतिनिधिसभा नियमावली, २०७५को नियम २३० बमोजिम प्रतिनिधिसभाको साधारण बहुमतबाट सम्झौता अनुमोदन गर्नका लागि (बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

श्रमिक अस्पताल स्थापना गरिने

भापा, फागुन ६। सरकारले श्रमिक अस्पताल स्थापना गर्ने निर्णय गरेको छ। यसका लागि आवश्यक प्रक्रिया अगाडि बढाउन श्रम मन्त्रालयलाई सैद्धान्तिक स्वीकृति प्रदान गरिएको हो। योसँगै सरकारले स्वास्थ्यका विषयसँग जोडिएका पाँच वटा निर्णय गरेको छ।

स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय, अर्थ मन्त्रालय, श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालयको प्रस्तावमा मन्त्रपरिषद्को बैठकले पाँचवटा निर्णय गरेको हो। शुरुवात मन्त्रपरिषद्को निर्णय सार्वजनिक गर्ने क्रममा सरकारका प्रवक्ता ज्ञानेन्द्रबहादुर कार्कीले स्वास्थ्य मन्त्रालयको तीनवटा र अरु दुई मन्त्रालयको एक/एक वटा स्वास्थ्यसँग जोडिएको विषयमा भएका निर्णय जानकारी गराएका थिए।

मन्त्री कार्कीका अनुसार मन्त्रपरिषद्को बैठकले स्वास्थ्यको प्रस्तावमा ग्लोबल फण्डको एड्स, क्षयरोग र मलेरिया रोग रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागि सन् २०२१/०२४ को कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि त्रिपक्षीय सम्झौतामा हस्ताक्षर गर्न स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयका सचिवलाई अख्तियारी प्रदान गर्ने निर्णय गरेको छ।

यस्तै औषधि दर्ता (चौथो संशोधन) नियमावली २०७८ स्वीकृति गर्ने निर्णय भएको छ। यसैगरी स्वास्थ्यकै प्रस्तावमा नेपाल मेडिकल काउन्सिल (पाँचौं संशोधन) नियमावली २०७८ स्वीकृति गर्ने निर्णय भएको छ।

मन्त्री कार्कीका अनुसार विहीवारको बैठकमा श्रम रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालयको प्रस्तावमा श्रमिक अस्पताल स्थापनाको लागि आवश्यक प्रक्रिया अघि बढाउन श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालयलाई सैद्धान्तिक स्वीकृति प्रदान गर्ने निर्णय भएको हो।

यस्तै अर्थ मन्त्रालयको प्रस्तावमा कोभिड १९ आर्कस्मिक प्रतिकार्य तथा जनसंख्या जोखिमको पूर्व तयारी परियोजनाका लागि विश्व बैकबाट प्राप्त हुने १८ मिलियन अमेरिकी डलर (करिब २ अर्ब १४ करोड रुपैयाँ) थप ऋण सहायता स्वीकृति गर्ने निर्णय भएको छ।

दमक अस्पतालमा नसर्ने रोगको उपचार

दमक, फागुन ६। सरकारी अस्पतालका रूपमा विकास हुँदै आएको दमक अस्पतालमा अब नसर्ने रोगको उपचारका लागि नयाँ कार्यक्रम विस्तार गरिएको छ।

अस्पतालका अध्यक्ष समेत रहेकी नगरपालिका उपप्रमुख गीता अधिकारीले नसर्ने रोगबारे स्वास्थ्य कार्यक्रम सञ्चालन गर्न काठमाडौं इन्स्टीच्युट अफ चायल्ड हेल्थसँग नगरपालिकाले सम्झौता गरेको जानकारी दिइन्।

विहीवार नगरप्रमुख रोमनाथ ओली, उपप्रमुख अधिकारी र काठमाडौं इन्स्टीच्युट अफ चायल्ड हेल्थका तर्फबाट अध्यक्ष प्रा.डा. भगवान कोइरालाबीच त्यस विषयमा सम्झौता भएको थियो। उक्त कार्यक्रम अन्तर्गत काँडियो (मुटु) मधुमेह, सिओपीडी र पाठेघरको मुख तथा स्तन क्यान्सर पहिचान गरी स्थानीयस्तरमै उपचार गरिने जानकारी दिइयो।

यहाँ उपचार सम्भव नभएका विरामीलाई धरानस्थित विपी कोइराला स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानमा सिफारिस गरी पठाइने बताइएको छ। धरानमा यहाँबाट पठाइएका विरामीका लागि सहयोग गर्न छुट्टै हेल्थडेस्क स्थापना गर्न अस्पतालका सम्बन्धित व्यवस्थापन पक्षसँग परामर्श गरी सहकार्य गर्न सकिने प्रतिष्ठानका प्रा. डा. सञ्जीव शर्मांले जानकारी दिए।

सम्झौतामा सेवा सञ्चालनका लागि दुवै पक्ष आवश्यक सहकार्य गरेर काम गर्न तयार हुने, आवश्यकता र उपयोगिताका आधारमा यससँग सम्बन्धित सबै सरोकारवालाले काम गर्ने र गराउने, कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि आवश्यक

पर्ने नीति बनाउन सरोकारवालाबीच सहकार्य गर्ने पनि उल्लेख छ।

सम्झौता कार्यान्वयनका सम्बन्धमा स्पष्ट पाँडे नगरप्रमुख ओलीले अब यो सुविधा लिनका लागि दमक बाहिर रहेका निजी अस्पतालमा महङ्गो शुल्क खर्चिनुपर्ने बाध्यता हट्ने विश्वास व्यक्त गरे। त्यसका लागि आवश्यक जनशक्ति तथा उपकरण व्यवस्थापनमा केही चुनौति देखिए पनि दमक तथा आसपासका लागि यो कार्यक्रम महत्वपूर्ण भएको उनको भनाइ थियो।

नसर्ने रोग विस्तारै चुनौतिकारूपमा देखिँदै गएकोले समयमै त्यस्ता रोगको सङ्कमण हुन नदिन स्वास्थ्य सावधानीसँगै सचेतता अपनाए तुरुन्त उपचार गर्न यस कार्यक्रमले सघाउ पुऱ्याउने नगरप्रमुख ओलीले बताए। यसका लागि आवश्यक जनशक्तिका लागि स्वास्थ्य मन्त्रालयबाटै दरबन्दी खडा गरेर पठाउन पनि माग गरिएको छ। यस विषयमा मन्त्रालयमा छलफल गरेर हुनसक्नेसम्मको सहयोग पुऱ्याउने मन्त्रालयका नसर्ने रोग कार्यक्रमका संयोजक डा. फणिन्द्र बरालले बताए।

सम्झौतापछि स्वास्थ्य अधिकारीको टोलीले दमक अस्पतालमा निर्माणाधीन भवनको समेत अनुगमन गरेको थियो। अनुगमनपछि मुटुरोग विशेषज्ञसमेत रहेका डा. कोइरालाले भवन भन्थ बन्दै गरेको र निर्माण सम्पन्नपछि यस क्षेत्रका नागरिकको स्वास्थ्यसँग जोडिएका अन्य सेवा पनि यहाँबाट सञ्चालन गर्न सकिने सुझाव दिएका थिए।

यसैगरी बालवालिाकाको स्वास्थ्य समस्या निदान गर्ने उद्देश्यले नगरपालिकाको समन्वयमा काठमाडौं इन्स्टीच्युट अफ चायल्ड हेल्थले दमकमा पनि छुट्टै अस्पताल सञ्चालन गर्ने गरी काम अघि बढाएको डा. कोइरालाले बताए। दमक-७स्थित नेपाल रेडक्रस सोसाइटी उपशाखाको भवनमा बाल अस्पताल निर्माण अन्तिम चरणमा पुगेको छ। उक्त अस्पताल निर्माणस्थलसमेत अनुगमन पछि छिटो सेवा शुरु गर्न आफूहरू तयार भएको उनले सुनाए।

एड्भान्स अस्पतालमा सिटीस्क्यान
दमकमा पहिलोपटक एड्भान्स अस्पतालले सिटीस्क्यान सेवा थप गरेको छ। अस्पतालले सिटीस्क्यानका विरामीलाई लक्ष्य गरी हालै त्यस्तो सेवा शुरु गरेको अस्पतालका निर्देशक चैतन्य बरालले बताए।

दमक क्षेत्रमा सिटीस्क्यानको सुविधा नहुँदा विरामीलाई बिर्तामोड वा विराटनगर धाउनुपर्ने बाध्यता थियो। अस्पतालका अध्यक्ष माधव पराजुलीले अब यस क्षेत्रका विरामीले अत्याधुनिक प्रविधिसहितको सिटीमेसिन जडान गरिएकाले थप सुविधा पाउने विश्वास व्यक्त गरे।

बम हमलाका ३८ जनालाई मृत्युदण्डको फैसला

काठमाडौं, फागुन ६। भारतको एक अदालतले पश्चिमी गुजरात राज्यमा गराइएको एउटा श्रृंखलाबद्ध बम विस्फोटका ३८ जना दोषीलाई मृत्युदण्डको सजाय सुनाएको छ।

गुजरातको आर्थिक राजधानी अहमदाबादमा गराइएका विस्फोटमा ५५ जनाको ज्यान गएको थियो भने सबै घाइते भएका थिए। अदालतले अन्य ११ जनालाई आजीवन कारावासको सजाय पनि सुनाएको छ। उनीहरूले उक्त फैसलाविरुद्ध उच्च अदालतमा पुनरावेदन गर्न पाउने छन्।

गर्न-गर्नमा विस्फोट
सन् २००८मा एक घण्टाको अवधिमा आवासीय क्षेत्र, बजार, सार्वजनिक यातायात र अस्पताल लगायतका क्षेत्रमा विस्फोट गराइएको थियो।

प्रहरीका अनुसार विस्फोट नभएका थुप्रै बमहरू फेला पारिएको थियो। केही सञ्चारमाध्यमलाई पठाएको एउटा इमेलमा अज्ञात इस्लामवादी लडाकु समूह इण्डियन मुजाहिदीनले विस्फोटमा आफ्नो संलग्नता रहेको दावी गरेको थियो।

पुनेस्थित एउटा जर्मन बेकरीमा १७ जनाको ज्यान जानेगरी गराइएको विस्फोटपश्चात् सन् २०१० पछि भारत सरकारले उक्त समूहलाई आतङ्कवादी सङ्गठन घोषणा गर्दै प्रतिबन्ध लगाएको थियो।

अहमदाबाद बमकाण्डमा कूल ७८ जनामाथि मुद्दा चलाइएको थियो। आरोपितमध्ये एक अयाज सय्यदले अनुसन्धान निकायलाई पछि सहयोग गरेका थिए। बाँकी २८ जनालाई भने अदालतले सफाइ दिएको छ। द इन्डियन एक्सप्रेस पत्रिकाका अनुसार अदालतले १,९६३ जना प्रत्यक्षदर्शीको बयान सुनेको थियो। विशेष न्यायाधीश एआर पटेलले पीडित प्रत्येक परिवारलाई एक लाख भारु क्षतिपूर्ति स्वरुप दिन आदेश पनि दिएका छन्। सन् २०१३मा जेलबाट सुरु बन्नाएर भानु खोजे केही आरोपितको प्रयासलाई आफूहरूले विफल तुल्याइएको अधिकारीहरूले बताएको वीदीसीले उल्लेख गरेको छ।

बालक हराएको सूचना

भापा जिल्ला बिर्तामोड नपा वार्ड नं. १ बस्ने वर्ष १६ को गहुँगोरो, निलो होइनेक, बुट्टे सर्ट र जिन्सको पेन्ट लगाएको अर्पण खाती विक नाम गरेको बालक यही २०७८ माघ २९ गते बिहान १० बजेका हराइरहेको हुँदा भेट्नु वा देख्नु हुने महानुभावले नजिकको प्रहरी कार्यालय वा निम्न ठेगानामा सम्पर्क गरिदिनु हुन अनुरोध गर्दछौं। खबर गरिदिनु हुने महानुभावलाई उचित पुरस्कार प्रदान गरिनेछ।

फुपू: सीता विक
सम्पर्क : ९८१६०२५५४८, ९८०४९८४६९२

ठाकुर पोलिक्लिनिकमा काठमाडौंका बरिष्ठ डाक्टरहरूको सेवा

डा. रवीन्द्र सिमखडा
MD (Internal Medicine) DM (Cardiology)
बरिष्ठ मुटु रोग विशेषज्ञ
शहीद गंगालाल राष्ट्रिय हृदय केन्द्र काठमाडौंबाट यसपटक फागुन ७ गते शनिवार

डा. नेहा हुमागाईं मैनाली
MBBS (KU) MD (KU)
बरिष्ठ स्त्री रोग विशेषज्ञ
यसपटक फागुन १४ गते शनिवार

डा. रोमिला चिमरिया
MBBS, MD (PEDIATRICS)
बरिष्ठ बाल मुटुरोग विशेषज्ञ
नेपाल मेडिकल कलेज काठमाडौं
यसपटक फागुन १४ गते शनिवार

डा. तिवेक रौनियार
MBBS, MD (NEURO Physician)
बरिष्ठ ढाड, टाउको तथा नसा रोग विशेषज्ञ यसपटक फागुन २१ गते शनिवार

सम्पर्क: पश्चिम बस स्टेण्ड, बिर्तामोड (भापा)
फोन नं. ०२३-५९०००८, ९८१७९६४७७१

तस्वीर: अमित खन्/पूर्वाञ्चल

आकर्षक फाल्गुन पोखरी: भ्रष्टाचारको अर्जुनधारा-स्थित कैदले पर्यायन्त क्षेत्रमा रहेको फाल्गुन पोखरी। अधिल्लो वर्षको बाढीले भत्काएको उक्त पोखरी गत आर्थिक वर्षमा पुनः मर्मत गरी संरक्षण कार्य शुरु गरिएको हो।

महानन्द चोकमा 'अर्जुनधारा प्रवेशद्वार'

अर्जुनधारा, फागुन ६। शनिश्चरे-विर्तामोड सडकखण्ड अन्तर्गत अर्जुनधारा-स्थित महानन्द चोकमा 'अर्जुनधारा नगरपालिका प्रवेशद्वार' निर्माण कार्य शुरु भएको छ।

चालू आर्थिक वर्ष ०७८/०७९ मा स्वीकृत वार्षिक बजेट अनुसार नगरस्तरीय योजना अन्तर्गत उक्त प्रवेशद्वार निर्माण कार्य शुरु भएको हो।

गजुरसहित ३५ फिट उचाइ र ६९ फिट लम्बाइ (नाली बाहेक) हुने प्रवेशद्वारको जम्मा लागत २८ लाख १२ हजार नौ सय ७९ रुपैयाँ ३९ पैसा रहेको छ।

नगरपालिकाका प्राविधिक छविबरमन पोखरेलले जानकारी दिए। जम्मा लागतमध्ये नगरपालिकाबाट २५ लाख रुपैयाँ बिनियोजन भएको र बाँकी तीन लाख १२ हजार नौ सय ७९ रुपैयाँ ३९

पैसा श्रमदान रहेको योजनाको सम्पन्नता पत्रमा उल्लेख गरिएको छ।

प्राविधिक पोखरेलका अनुसार प्रवेशद्वारसँगै दुवै भागमा ४.५ फिटका दरले पैदलयात्री, साइकलयात्री र मोटरसाइकलयात्रीहरूको लागि ट्रायाक्सहितको थप दुई वटा प्रवेशद्वार निर्माण गरिने छ। गत फागुन २ गते देखि निर्माण कार्य शुरु भएको उक्त योजना चालू आर्थिक वर्षको असार २० गतेसम्म निर्माण सम्पन्न गर्नुपर्ने प्रवेशद्वार निर्माण उपभोक्ता समितिका सचिव जीवन राईले जानकारी दिए।

समितिका अध्यक्षमा श्रीप्रसाद कँडेल, उपाध्यक्षमा धुवराज राई, कोषाध्यक्षमा बाबिता लुङ्गेली, सदस्यहरूमा अर्जुन सिटौला, उमेश श्रेष्ठ, चेतन भट्टराई, तिलकुमारी नेम्वाङ र पवित्रा श्रेष्ठ रहेका छन्।

बेहुलीले दिइन् पत्रकार उपचार कोषलाई १११११

विर्तामोड, फागुन ६। सञ्चारकर्मी कृपा गुरागाँईले आफ्नो शुभविवाहको अवसर पारी शुकुवार पत्रकार सहारा उपचार कोषलाई ११ हजार एक सय ११ रुपैयाँ प्रदान गरेकी छिन्।

बेहुली कृपा तथा उनका पिता तेजप्रसाद र माता वेदमायाले नेपाल पत्रकार महासंघ भ्रष्टाचारकोषलाई ११ हजार एक सय ११ रुपैयाँ प्रदान गरेका हुन्।

आफ्नो विवाहको शुभ अवसरमा भ्रष्टाचारकोषलाई ११ हजार एक सय ११ रुपैयाँ प्रदान गरेको कृपाले बताइन्।

भापाको कनकाई-८ लक्ष्मीपुर घर भई तेहथुमको आठराई-६ चुवानडाँडाका हरि पराजुलीसँग विवाह गरेकी गुरागाँईलाई महासंघको टोलीले बधाई तथा शुभकामना दिएको थियो।

रकम हस्तान्तरण कार्यक्रममा पत्रकार महासंघ भ्रष्टाचारकोषाध्यक्ष केशव भट्टराई, कार्यसमिति सदस्य रञ्जित परियार, स्वतन्त्र पत्रकार संघ भ्रष्टाचारकोष अध्यक्ष नरेन्द्र

डकाल, पत्रकार नवीना कुइँकेल लगायतको सहभागिता थियो। महासंघ भ्रष्टाचारकोषलाई ११ हजार एक सय ११ रुपैयाँ प्रदान गरेको छिन्।

कोषको व्याजबाट पत्रकारहरू विरामी तथा दुर्घटनामा घाइते हुँदा उपचार सहयोग प्रदान गरिँदै आएको छ। कोषमा सहयोग जुट्ने क्रम जारी छ। कोषमा हाल ५५ लाख रुपैयाँभन्दा बढी जम्मा भइसकेको छ।

आफूले भैँ अरुले पनि विवाह, जन्मोत्सव तथा पितृस्मृति जस्ता सन्दर्भमा केही रकम योगदान गर्ने हो भने कोषलाई एक करोड रुपैयाँ बनाउन सहयोग पुग्ने पत्रकार गुरागाँईले बताइन्।

महासंघ भ्रष्टाचारकोष शाखाले संघ-संस्था, सहकारी, बैंक, दाता सबै क्षेत्रलाई एकपटक पत्रकारको दिगो हितका लागि स्थापना भएको उपचार कोषमा सहयोग गर्न आह्वान गरेको छ।

विर्तामोड खानेपानी पुनः उत्कृष्ट

विर्तामोड, फागुन ६। विर्तामोडको साना शहरी खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता संस्थालाई नगर विकास कोषले उत्कृष्ट खानेपानी छनौट गरी सम्मान तथा पुरस्कृत गरेको छ।

सामाजिक क्षेत्रसहित कोषले निर्धारण गरेको मूल्याङ्कनका आधारमा विर्तामोडस्थित सो संस्थालाई देशकै उत्कृष्ट खानेपानीको रूपमा पुनः सम्मानित गरेको हो। कोषको ३४ औं वार्षिकोत्सवको अवसर पारेर गत फागुन २ गते दोस्रोपटक देशकै उत्कृष्ट खानेपानी छनौट गरी सम्मान गरेकोको विहीवार विर्तामोडमा आयोजित पत्रकार सम्मेलनमा जानकारी दिइएको हो।

संस्थालाई शहरी विकासमन्त्री तथा कार्यक्रमकी प्रमुख अतिथि रामकुमारी भट्टाकाले सम्मानसहित प्रमाण-पत्र प्रदान गरेको साना शहरी खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता संस्थाका अध्यक्ष

जलकुमार गुरुङले बताए।

देशभर रहेका एक सय ५ वटा साना शहरीमध्ये सञ्चालनमा रहेका एकसय संस्थाहरू मध्येबाट ९९लाई पछि पाउँदा उत्कृष्ट खानेपानीको रूपमा पुनः सम्मानित हुनुमा कार्य समिति, कर्मचारी र उपभोक्ताहरूको साथ र सहयोगसमेत रहेको उनले बताए।

उनले संस्थाको स्थापनाकालदेखि नै सीमित स्रोत साधन र बजेटको परिधि भित्र रहेर उपभोक्ताको माग बमोजिम स्वच्छ, स्वास्थ्य पिउने पानी उपलब्ध गराउँदै आएको जानकारी दिए।

त्यस्तै विर्तामोडमा शहरीकरण तीव्र रूपमा बढ्दै गइरहेको उपभोक्ताको बढ्दो पानीको मागलाई ध्यानमा राखेर संस्थाले नगरपालिकालाई ध्यानमा राखेर संस्थाले सकेसम्म उपभोक्ताको हितमा काम गरिरहेको अध्यक्ष गुरुङले बताएका छन्।

संस्थालाई यसअघि नगर विकास कोषको ३०औं वार्षिकोत्सवको अवसर पारेर पहिलोपटक सम्मान गरिएको थियो। पहिलो पटक कोषले संस्थाको निर्माण तथा पुनःनिर्माण सञ्चालनका लागि साभेदारी लागत सहभागितामा उपलब्ध गराएका आयोजना चुस्तदुरुस्त पारदर्शी ढंगले समयमै सम्पन्न गरेर उपभोक्ता र संस्थाको हितमा कार्य गरेको भन्दै सम्मान गरेको थियो।

संस्थाका अध्यक्ष गुरुङको अध्यक्षतामा भएको कार्यक्रममा विर्तामोड नगरपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत विनोदकुमार न्यौपाने, कार्य समिति पदाधिकारी तथा सदस्यको उपस्थिति रहेको थियो।

कार्यक्रमको सञ्चालन सचिव मेघराज वाँस्तीलाले गरेका थिए। संस्थामा करिब ८ हजार उपभोक्ता रहेको संस्थाका कार्यालय प्रमुख खड्गराज गिरीले बताए।

एनएमसी सदस्यलाई ५०,०००

विर्तामोड, फागुन ६। नेपाल बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि. (एनएमसी) ले आफ्नो शेयर सदस्यको निधन भएपछि सैनिकबजारको एक परिवारलाई नगद पचास हजार राहत सहयोग प्रदान गरेको छ।

विर्तामोड-१० सैनिक बजार शाखा कार्यालयमा कार्यरत सुरक्षा गाई मनोर राईका पिता शेयर सदस्य विखंबहादुर राईको निधन भएपछि सैनिकबजारस्थित स्व. राईको निवासमा पुगेर सहकारीले पचास हजार रुपैयाँ प्रदान गरेको हो।

सहकारीका कार्यालयगत उपसमिति संयोजक मनु मुखिया, सदस्य गंगाप्रसाद

मैनाली, एकाइ नं. १ का संयोजक कमल खतिवडा, एकाइ नं. २ का संयोजक रत्नबहादुर बस्नेत, सदस्य ओमबहादुर गुरुङ, गणेश बोहोरा, कार्यालय प्रमुख सन्तोष ढुंगाना, कर्मचारी पवन मैनाली, चन्द्रबहादुर राईलगायतको टोलीले समवेदना-पत्रसहित उक्त राहत रकम हस्तान्तरण गरेको बजार प्रतिनिधि निशा लिम्बूले जानकारी दिइन्।

संस्थामा ११ हजार ६ रुपैयाँभन्दा बढी शेयर रकम मौज्जात भएका सदस्यको मृत्यु भएमा ५० हजार रुपैयाँ उपलब्ध गराउने संस्थाको नियम अनुसार उक्त रकम प्रदान गरिएको बताइएको छ।

फल्याट भाडामा

आवास तथा कार्यालयका लागि व्यवस्थित र सुरक्षित फल्याट भाडामा रहेको छ।

बिर्तामोड-१, बाल्मीकि स्कूल छेउ मोवाइल नं. ९८२४९४२२००

अर्जुनधारा नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय शनिश्चरे, भ्रष्टाचार प्रवर्धन नं. १ नेपाल

सँधियारका नाममा जारी गरिएको सात दिने सूचना

अर्जुनधारा नगरपालिका वडा नं. १० का दुर्गा प्रसाई कि.नं. ४९ को ज.वि. ०-१-६ क्षेत्रफल जग्गामा निर्माण भएको आरसीसीको स्थलात सर्जिनत गर्ने जिवा तपाईं निम्नानुसारको सँधियार अनुपस्थित भएकोले निवेदनको धरले सँधियार, सार्वजनिक सम्पत्ति हानी नोक्सानी हुन्छ हुँदैन, हुने भए सूचना प्रकाशित मिति ७ (सात) दिनभित्र अर्जुनधारा नगरपालिका, नगर कार्यपालिकाको कार्यालयमा निवेदन विनूहन अनुरोध छ। अन्यथा निम्नानुसार काम, कारवाही हुने सम्बन्धित सबैमा जानकारीका लागि यो सूचना प्रकाशित गरिन्छ।

दिशा	सँधियारको नाम, थर	सर्जिनत	नक्सा दर्ता	कैफियत
पूर्व	श्री शुकुराज घिमिरे	२०७८/१०/२८	२०७८/१०/०५	
पश्चिम	श्री प्रेमकुमार राई			
उत्तर	श्री बाटो			
दक्षिण	श्री सरिता खड्का			

सेफ्टी ट्यांकी सफा गर्नु परेमा हामीलाई सम्पर्क गर्नुहोला।

भापा सेफ्टी ट्यांकी तथा ढल सफाई

बिर्तामोड सम्पर्क: ९८२४९४२२००

दमक सम्पर्क: देवी सिटौला ९८२४९७९१२५

९८२४९७९१२५

९८२४९७९१२५

९८२४९७९१२५

भापामै सबैभन्दा ठूलो भ्याकुम सिस्टमको ट्यांकीबाट सफाई गरिन्छ।

डा. रामकुमार सिटौला

MBBS, (KU) MD Birhospital Nams

वरिष्ठ पेट, छाती, मुटु, मृगौला, कलेजो, सुगर तथा थाइराइड रोग विशेषज्ञ

प्रत्येक दिन १:०० बजेदेखि नैती अञ्चल अस्पतालबाट

सम्पर्क: काठिन्पुर मेडिसीन एण्ड प्रधान डाइजोनेस्टिक सेन्टर

अवुवा पुल छेउ बिर्तामोड (भापा), फोन: ०२३-५३२८५५

नोट: यहाँ घाला, नाक, कान, घाँटी, बालरेग, हाडजोनी, नसा तथा मानसिक रोगको दैनिक सेवा उपलब्ध छ।

एमसीसी ...

संसद समक्ष पेश गरेका थिए। नेपाल सरकार र एमसीसीबीच २०७४ भदौ २९ गते मिलेनियम च्यालेञ्ज कम्प्याक्ट सम्झौता भएको थियो।

विद्युत् प्रसारण लाइन आयोजनाले ऊर्जा व्यापारमा रणनीतिक महत्व राख्ने भएकाले राष्ट्रिय गौरवको आयोजनामा समावेश गरिएको छ।

मन्त्रपरिषदको २०७५ असोज ५ को निर्णय अनुसार एमसीसी परियोजनालाई

राष्ट्रिय गौरवको आयोजनाको सूचीमा समावेश गरिएको छ। सम्झौता कार्यान्वयनका लागि पनि संसदबाट अनुमोदन हुनुपर्ने भन्ने व्यवस्थाअनुसार तत्कालीन अर्थमन्त्री डा. खतिवडाले संसदा लगेका थिए।

प्रमुख प्रतिपक्षी दल एमालेको अहिले सरकारको तर्फबाट स्पष्ट धारणा

नआएकाले यसवारेमा आफूहरूको केही भनाइ नरहेको बताउने गरेको छ।

प्रधारण लाइन र सडक मर्मतबाट दुई करोड ३० लाख १० हजार नागरिकले यसको प्रतिक्रिया प्राप्त गर्ने प्रारम्भिक अनुमान गरिएको छ। यो परियोजनाबाट करिब ५० लाख घरधुरी लाभान्वित हुनेछन्।

बिमालेख हरायो

बिर्तामोडबाट तोपगाछी जाने क्रममा यही मिति २०७८/०९/२५ गते मेरो निम्न व्यहोराको गुरास लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेडको पोलेसी हराएको हुँदा भेट्नु हुने महानुभावले नजिकको प्रहरी कार्यालय वा तलको ठेगानामा सम्पर्क गरिदिनुहुन अनुरोध गर्दछु।

नाम:- प्रमिसा घिमिरे

ठेगाना:- पुर्कोट-७, तनहुँ

पोलेसी नं.:- ०२३००१३७६८

कम्पनी नाम:- गुरास लाइफ इन्स्योरेन्स क. सम्पर्क:- ९८१३७६४१६७

बिमालेख हरायो

बिर्तामोडबाट तोपगाछी जाने क्रममा यही मिति २०७८/०९/२५ गते मेरो निम्न व्यहोराको गुरास लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेडको पोलेसी हराएको हुँदा भेट्नु हुने महानुभावले नजिकको प्रहरी कार्यालय वा तलको ठेगानामा सम्पर्क गरिदिनुहुन अनुरोध गर्दछु।

नाम:- शिवराज कार्का

ठेगाना:- पाँचगाछी-७, भापा

पोलेसी नं.:- ०२३०००३९७४

कम्पनी नाम:- गुरास लाइफ इन्स्योरेन्स क. सम्पर्क:- ९८१३७६४१६७

बिमालेख हरायो

भापाबाट तनहुँ जाने क्रममा यही मिति २०७८/०९/२५ गते मेरो निम्न व्यहोराको गुरास लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेडको पोलेसी हराएको हुँदा भेट्नु हुने महानुभावले नजिकको प्रहरी कार्यालय वा तलको ठेगानामा सम्पर्क गरिदिनुहुन अनुरोध गर्दछु।

नाम:- संगीता घिमिरे

ठेगाना:- पुर्कोट-७, तनहुँ

पोलेसी नं.:- ०२३००१३८३३

कम्पनी नाम:- गुरास लाइफ इन्स्योरेन्स क. सम्पर्क:- ९८१३७६४१६७

मिठा बिक्रीमा

भापाको कनकाई नपा-१ जामुनवारी सिमसार जाने बाटोमा ३५ फुट मुख भएको १० धुर मिठा बिक्रीमा छ।

सम्पर्क: ९८४९०६००९९

हाछो सेफ्टी ट्यांकी तथा ढल सफाई

आधुनिक भ्याकुम सिस्टम भएको, प्रवेश नं. १ कै ठूलो सेफ्टी ट्यांकीबाट कनकाई, शिवसताही, बिर्तामोड र मेचीनगर क्षेत्रमा सेवाका लागि सम्पर्क गर्नुहोस्।

सम्पर्क: ९८०८७०५२०६/९८६३९८३६६८

९८०७९३०७४०/९८०४०४९८३५५

पूर्वाञ्चल सेफ्टी ट्यांकी तथा ढल सफाई

भापा

भ्याकुम सिस्टमबाट सफाई गरिने भएकोले 'नो फ्रिज' - हाछो सेवा हिमाल, पहाड, तराईमै एकैपटक

नारायणप्रसाद बस्तीला ९८२५९२७४७७/९८०६०९०७८९

९८२५९२७४७७/९८४२६९५८८४

सेफ्टी तथा ढल सफाई गर्नु परेमा हामीलाई सम्पर्क गर्नुहोस्।

सूचना ! सूचना !! सूचना !!

कोभिड-१९ का कारण यसअघि स्थगित भएको अर्जुनधारा जलेश्वरधाम व्यवस्थापन समितिको ३१औं वार्षिक साधारणसभा निम्न मिति, समय र स्थानमा हुने भएको हुँदा उपस्थितिका लागि सबैमा यसै सूचना मार्फत हार्दिक निम्नन्ना गर्दछौं।

मिति : २०७८/११/२१ गते शनिवार

समय : बिहान ११:०० बजे

स्थान : अर्जुनधारा जलेश्वर धामको भवन हल

अर्जुनधारा जलेश्वर धाम व्यवस्थापन समिति

अर्जुनधारा-७, भापा

विद्युत् आपूर्ति अवरुद्ध हुने बारेको सूचना

यस नेपाल विद्युत् प्राधिकरण अनारमनी वितरण केन्द्र अन्तर्गतका तपशिल बमोजिमका स्थानमा तपशिल बमोजिमको समय विद्युत् आपूर्ति अवरुद्ध हुने बारेको व्यहोरा जानकारीको लागि अनुरोध छ। साथै यसबाट प्राहक महानुभावहरूमा पर्ने जाने असुविधाप्रति नेपाल विद्युत् प्राधिकरण अनारमनी वितरण केन्द्र क्षमा प्रार्थी छ।

मिति	फिडरको नाम	स्थान	समय	कारण	कैफियत
२०७८/११/०७	११ केभी गुरागाँई फिडर, ११ केभी कनकाई फिडर र ११ केभी राजगाड फिडर	गराम्पो एरियाका स.प.ए. १, २ र ३ गड एरियाका सम्पूर्ण क्षेत्र	गराम्पो फिडर बिल ७:०० बजेदेखि ३:०० बजेसम्म र कनकाई र राजगाड फिडर बिल ९:०० बजेदेखि दिउँसाँ ५:०० बजेसम्म	गराम्पो, कनकाई र राजगाड फिडरको लाइनमा पर्ने स्थलाकृति हावापानी (वृक्ष कटिउ) तथा मर्मत सम्बन्धी कार्य र घाँसाडुबा सफाईका लागि पावर ट्रांसफरमर अपग्रेड सम्बन्धी कार्य गर्नुपर्ने।	उल्लेखित समयभन्दा १ घण्टा अघि वा पछि हुन सक्नेछ।

नेपाल विद्युत् प्राधिकरण अनारमनी वितरण केन्द्र

बिर्ता (सेफ्टी तथा ढल सफाई)

बिर्तामोड, भापा

(पहाडी क्षेत्रमा पनि सेवा उपलब्ध छ।)

मृपाल बुढाथोकी 023-545402

9825952677

9825952680

सेफ्टी तथा ढल सफाई गर्नु परेमा हामीलाई सम्पर्क गर्नुहोस्।

हाडजोनी तथा नसाका समस्याहरूको सफल उपचार

पूर्वाञ्चलकै पहिलो तथा एकमात्र फरक चिकित्साको उपचार स्पाक पूर्वाञ्चल अस्पताल बिर्तामोड भापामा हाडजोनी तथा नसाका विरामीहरूको सफल उपचार।

जर्ब तथा उपचार हुने समस्याहरू

- गर्धन, ढाड, कमर दुख्ने, डिस्क प्रोल्याप्स, नसा च्यापिएको, हड्डी खिडिएको
- बाथ रोप, युरिक एसिड बढेको, आर्थराइटिस, जोनी दुख्ने, जोनी नाम भएको
- शरीर झमझमाउने, पोल्ने, लाटो हुने, कान्ने,
- प्यारालाइसीस तथा हिड्न गाह्रो हुने शरीरको एक वा दुवै भाग नचल्ने, मुख बाड्गिएको बिर्तामोडलाई भर्ना गरी विशेष उपचार गरिन्छ।
- प्यारालाइसीस भएका तथा हिड्न नसक्ने बिर्तामोडका लागि अस्पतालमा भर्ना गरी विशेष उपचार गरिन्छ।

स्पाक पूर्वाञ्चल अस्पताल, कनकाई रोड

नेपाल टेलिकम पूर्व बिर्तामोड, भापा (फोन : ०२३-५३०१२३, ९८०३५४६९९)

कविता

पवित्र क्रान्ति

अमित सरोला

आज म कलापानीको किनारमा बसेर शान्तिको गीत गाउँदैछु एउटा नवीन क्रान्ति आवाज बोल्दैछु यहाँनेर पवित्र क्रान्ति उद्घोष गर्दैछु अनि भनिरहेको छु यो बगिरहेको पानी कसको हो ? यो माटो कसको हो ? यहाँबाट बगिरहने हावाले कसलाई स्पर्श गर्छ ? आज पनि वीर योद्धाको खुन सेलाएको छैन खुकुरीमा धार गर्नुको छैन म त्यो वीर योद्धा हुँ गोर्खा हुँ, मेरो देश मेरो सीमाना माथि कुट्टिले नहेर आम्फै पनि जिवित छन् । भिमसेन थापा कालू पाण्डे हिँडीरहेका छन् तिम्ने वरिपरि इतिहास साक्षी छ नशा-नशाया देशभक्तिको भावना ओतप्रोत छ मेरो देशको सीमानामाथि गिडे नजर नलगाउ आज म यही खोलाको किनारमा बसेर शान्तिको लागि प्रार्थना गर्दैछु, तातो हावासरी बगिरहेको छ यस्तो पवित्र भूमिबाट जुन प्रकृतिमा तिमी बाँधिरहेको छौ हौँसीरहेको छौ । यहाँबाट बहने स्वच्छ हावाको अनुभूति गरेका छौ । जहाँबाट तिम्ने सृष्टि चल्छ त्यही प्रकृतिको तिमी दहन गरिरहेका छौ आज म युद्ध गरिरहेको छु, पवित्र क्रान्तिको यतिखेर म पाइला-पाइलामा परिवर्तन देख्दैछु । नयाँ क्रान्ति हुन लागेको अनुभूति गर्दैछु हो भोलिपल्टदेखि नै देशमा नयाँ बिहानी हुनेछ, सूर्य उदाउनेछ, देशले हिसिलो मुहार फेनेछ प्रत्येक मानव जातिहरूमा प्रेम आत्मीयता बढ्नेछ तब मात्र, मैले गरेको पवित्र क्रान्ति सार्थक बन्नेछ ।

सरोज ओली

‘ऊ क्वात ! टट्टुवाले नेपालबाट राजासित मिलेर नगरा निशान लिएर आएछन् । वेल्का डंकोट गाउँमै बास बसे । उनले राजासित वस्ती बसाउने, रैती राख्ने हक लिएर आका’रछन् । वेल्का कुरा हुँदा हाम्रा रामेका बा र उसका साइला बडीवा र जेठी बडीमा पनि पो लिम्बुवानमा टट्टुवासितै जाने भए । मलाई भर्खर विहे गरेर ल्याएको थियो । मलाई सोचेपुछ्ने कामै के थियो र ? त्यतिखेर रामे पनि जन्मेको थिएन । विहान साइला जेठाजुले पो लो सुब्बा टट्टुवासितै जाउँ । उता ठाउँ पनि हेरिने । ‘टट्टुवाले लालमोहर देखाए । ठूलै मान्छे र’छन् । उनलाई ‘साहु लगेर राख्नु, त्यसो गर्दा नगद कारोबार गर्दा सजिलो हुन्छ’ भनेर राजाले भनेका र’छन् । उनी साहु खोज्दै यता पसेछन् । हामी पनि लाडु खड्कासित कत भगडा गर्नु ! जेठा बडीवाका सन्तानले नै भगडा गर्नु । ‘ए कान्छा ! जेठी भाउजू पनि जान्छु भनिँछन् । तयार होओ । जानुपर्छ भनें ‘हाम्रा जाहान त के दाजुले भनेपछि पुगिहाल्यो । हाम्रो बीचमा राम्रो बोलचाल पनि खुलेको थिएन । उनले इशारा गरे, मैले पनि जान्छु भन्ने इशारा गरेर आइयो । अहिले यहाँ पाउनुसम्मको दुख पाइयो । सुलक्षणाए साइली भोटेनीसित होडाको भस्मेमा आगो लाउँदै भनिन् । होडाका ओली-परिवारहरू मल्लकालमै सल्यान पात्याबाट आएर दोलखाको दुमकोट र मल्लुड विर्ता पाएर बसेका रहेछन् । त्यहाँ कति वर्षसम्म बसे, त्यो त इतिहासको विषय भएको छ । तर, यता आठगई होडामा आएर बसेको चाँहि प्रस्ट छ । नेपालका राजासित टट्टुवाहाइ कन्दुवाले जुन दिन लालमोहर लिएर लिम्बुवानको ठेक्का थितिको थप नगरा लिएर आए त्यही तिथिमितिदेखि आठगई ईवा-होडामा ओलीहरू आएर खुर्पाट्याक लगाएर जङ्गल फाँडेर बसेका हुन् । उता निगुरादिनका ओलीहरू अलि पछि आएका हुन् । कन्दुवाहरूका पहिला साहु उप्रेतीहरू (कालुका सन्तानहरू) भनिए पनि ऐतिहासिक दस्तावेजका आधारमा ईवाका ओलीहरू नै हुन् । सुलक्षणाको भनाइ, साहिली भोटेनीसितको बात मराइले यही कुरो जनाउँछ । ‘उता डड्कोटमा विर्तावालको कान्छो बुहारी भएर कत्रो सुख थियो, त्यो भातभान्द्रबाट बाहिर निस्कनु पढिन थियो । । सबै चाकरले गर्थे । घर्ती घर्तना थिए । यहाँ आएर अफ्न ठूलो सुख होला भनेको त- खोइ साइली चार-चार भाइ छोरा र दुई बहिनी छोरी जन्मिए । हाम्रा लोग्नेहरूको चाल उही हो, उही विर्तावालका छोराहरूको जस्तो । यहाँ भने छोराछोरीलाई पेट नै भन् मुस्किल पयो । यी हेर न आज रामेले भातै खाएन । उ तल गुन्जे भोटेहरू भोलि दोर्जेलिड जाने अरे बाटो खन् । ऊ पनि जान्छु भन्छ, भरखर

१२ बाट १३ मात्र टेकेको छ । यस्ता कलिला केटाहरूले के बाटो खन्नान र ?’ साइली भोटेनी नलिनीसंग सुलक्षणा यसरी बात माई थिइन् । गुन्जे र उनको छोरो राम आइपुगे । उसका अरु भाइहरू, बैजे, काशे, लक्षे लालपाते फूलको हाँगो भाँचेर घोडा कुदाउने खेल खेल्दै थिए । ‘ए गुन्जे नानी, तिमीहरू उता दोर्जेलिड जाने अरे हो ?’ हो किन मुखिनी ?’ ‘यो रामे पनि जान्छु भन्छ । यसले के काम गर्ना र त्यहाँ ? सानै छ । उही हलक्क बडेको तुम्बे बाँसको तामा जस्तो मात्रै छ यो ।’ ‘हुन त हो नि मुखिनी । मैले पनि तिमी यसपाली नजाऊ, अर्को पाला लैजाउँला भनेको मान्दै मान्दै नठूले । त्यसैले ठूलेले (रामे) हिपी गरेर आमालाई भन्दैऊ न साइलाउ भनेर दिक्क लागेर आएको । सल्लाह भनेर पठाइ दि हाल । हामी बाटो खनौला । ऊ सानै छ, उसलाई हाम्रो भात पकाउन लाउँला ।’ ‘आमा ! हुन्छ भन त । हाम्रा गुन्जे साइलाउको सल्लाह मान त ।’ रामे उर्फियो । सुलक्षणाए नाइनास्ती गर्न सकिन् । लोने परलोक भएकै साल सुलक्षणाए छोरो रामेलाई ज्यालादारी खेतालामा दोर्जेलिड पठाउने निधो गरिन् । यो निर्णय होडाका ओली परिवारको भाग्य निर्माणको घडी थियो । ‘होडामा रामचन्द्र ओली सुनका पैसा दोर्जेलिडबाट लिएर आएको छ’ भन्ने हल्ला आठगई भरि फैलियो । कालीकाका धनपति विमली त हेने भनेर फरेछन् । दस ओटा असर्फी ल्याएका थिए उनले । त्यो बेला सुनकै रूपैयाँ चल्थ्यो, तर सबैतिर होइन । ‘ओहो कस्ता चम्किने हुँदा र’छन् त सुनका रूप धनपति विमलीले हाँसे हातमा लिँदै भने- रामचन्द्र ओली हाम्रो बालककालको साथी त सारे भाग्यमानी र’छन् । अफ्न पनि तैले के-के गर्छन् । १३ वर्षकै उमेरमा असर्फी कमाइन् । धनपतिले भने- ‘यो मैले कमाएको होइन । यो त हाम्रा गुन्जे साइलाउले कमाइ दिएको हो । गुन्जे साइलाउ साह्रै असल मान्छे ।’ ‘को गुन्जे ?’ ‘यही हाम्रा गाउँका लालमोहरिया गुन्जे साइलाउ क्वा त । उनैले मलाई साथमा लगाएर लगेका दोर्जेलिड ।’ ‘ए त्यो भोटे साइली, हो तिम्ने साइलाउ न ?’ ‘त्यो भोटे तेरो भावी र छ । त्यसलाई नछोड्नु, त्यसले भनेको मान्नु ।’ धनपतिले रामचन्द्रको हात समाउँदै भन्थे । रामचन्द्रका भाइहरू, सुलक्षणा, धनपति सबैले सिकुवाको परालको गुन्डीमा रामचन्द्रले आमालाई धेरैबाट फिकेर देखाउन लाएका सुनका रूपे हेरे । सुन टल टल्क्यो, सबैका आँखा सुनका मुद्रामा परे । एकदम काँचो सुनका रूपे र’छन् । ‘यो कुइँरेले पनि मुद्रालानमा थुप्रे काम गरेछ । काम गर्ने खेतालालाई त यस्ता सुनका रूपे दिन्छ भने उसले कति सुख गरेको होला’ -धनपतिले पहिले मनमनै भने अनि सुनिने गरी भने । सुलक्षणाए विस्तारै भनिन्- ‘त्यो सबै टट्टुवाहाइले गर्दा भएको हो । उनले नै यहाँ जाऊ भनेर ल्याएर यी सबै यहीं जन्मेर त्यसपछि यस गाउँका तामाडहरूको राम्रो मद्दत छ । गुन्जे नानीले दोर्जेलिड लगेर यो काम गराए ।’ सुलक्षणाए भनिसकेकै थिएनन्, गुन्जे साइली

सुलक्षणा

आइपुगे । उनले हाँसे भने- ‘यो त केही होइन मुखिनी । यो रामेले त गोरा सावलाई रिभाएको छ । यसपालि त दशवटा मात्र सुनका रूपे ल्यायो । अर्को पालि यसले एक धोक्रै सुनको रूपे ल्याउँछ । यो त मेरो छोराभन्दा प्यारो भएको छ ।’ ‘साइलाउ पनि’ भन्दै रामचन्द्रले भने । सुलक्षणाए सुनका रूपे धेरैमा हालिन् । काशे र लक्षेले धेरै हेरे । तर, त्यतिखेर त्यो भेगमा किनेर खाने केही पनि पाइदैनथ्यो । त्यो बेला किन्ने वेच्ने भनेको जमीन, पशु र अन्नमात्र थियो । कपडा अन्ले साट्टे चल्न थियो । रूपैयाँ पैसा जे भेटे पनि हेनु र खेलाउनु मात्रै थियो केटाकेटीहरूका लागि । सुलक्षणाका चारभाइ छोरा र दुईबहिनी छोरी थिए । सुलक्षणा आज ८० वर्षको आयुमा मृत्युशय्यामा छिन् । लोने हुदयानन्द मरेको ३० वर्ष पछिको यो घटना हो । उनले साना लालाबालाहरूको लिम्बुवानमा लालनपालन गरिन् पछि विहेदान गरिन् एकलै । आलसम्म उनलाई सबैले इज्जतै गरे । कसैले पनि ठाडो शिर उठाएर उनलाई हेरेनन् विधवा जीवनमा पनि । लिम्बुवानका कन्दुवाहरू, इनाम्फेहरू, मिश्र पुरेतरहरू, उप्रेतीहरू, प्रसाइहरू, सप्रौलाहरू, सिटौलाहरू, विमलीहरू, यपालियाहरू सबैले होडाका ओलीहरू भनेर माने गरे, इज्जतै गरे । सुलक्षणा जीउभरी सुनका गहना लिएर पहेलपुर छिन् । चारै भाइ छोराहरू लट्टन, मुखिया, सुनेवारको पद पपरी पाएर सुनु भई चम्किला छन । छोरीहरू पनि असल कुटुम्बहरूका रेखदेखमा

राप्तिक्कै छन् । उनका सामु अहिले उनका पतिमात्र छैनन्, अरु सबै छन् । मुख्य कुरा टट्टुवाकै सन्तानहरूको मित्रेरी नाता छ । इनाम्फेहरूको हितेरीमित्री गाँठामा कसिएको छ, उनीहरूको व्यवहार । अफ्न गार्हारेर विचार गर्दा गुन्जे तामाडहरूकै पाखुरे बलबाट उनका छोराहरू पनि पाखुरी बलका बलवान भएका हुन् । सुलक्षणाको अन्तिम अवस्था आइसकेको थियो । उनले रामचन्द्रका हात उनका दाहिने हातले समाउँदै विस्तारै भनिन्, ‘राम...छोरा... अब मेरो जाने दिन आयो । तैले यी साना भाइहरू हुकाँइन्, बाबुइन्, राम्रो पारिन् । तर, यी अर्कै केही जाइदैनन् । यिनलाई मान्छे बनाउनु ल । अरु गाउँघर, वरपर, तलमाथि (माथि याकुम्बा गढीदेखि तल प्यंगे दोभानसम्म) सबैको राम्रो गर्नु । टट्टुवा र माकण्डका सन्तानसंग मिलेर बस्नु, मिलेरै खानु । ए... रामे... मिन्नुभन्दा ठूलो संसारमा ठूलो कुरो केही छैन । तिमीहरू सबैसित मिलेर बस्नु, पाखुरी बजारेर काम गर्नु । पाखुरीको पौरख खानु । अर्काको भनेपछि, एउटा सियोसम्म पनि नछुनु ।’ उनले प्याक्क मुख वाइन् । रामचन्द्रले पञ्चरत्न आमाको मुखमा ख्याए । आजसम्म होडाका ओलीको कूललाई सुलक्षणाको कूल भन्छन् । अहिलेसम्म पनि सुलक्षणाको अती मानेर होला होडाका ओलीहरू पाखुरीको बलमा विश्वास गर्छन् । उनीहरू अर्काको सितैमा एउटा सियोसम्म पनि लिँदैनन् । मान्छेहरू भन्छन्- आमा हुनु त सुलक्षणा जस्तो पो हुनु- जसका सन्तानहरू सदावर्षदा दाँते पाखुरीको बलमा बाँचेका छन् ।

विबन्ध

मरिस्थिक नियन्त्रणमा टेकनाथ रिजाल

राम घिमिरे

मरिस्थिक नियन्त्रणमा वैज्ञानिक आधार नामक पुस्तकबाट आधारित लेख केही सकारात्मक केही नकारात्मक लेखक अरुण सिंहले आफ्ना अनुभवका क्रममा लेख्नुभएको छ । पुस्तक पढेर यो पंक्तिहरूलाई केही भावुक बनायो । त्यसपछि टेकनाथ रिजालसँग सम्पर्क र भेटघाटको क्रममा एउटा समीक्षा लिएको थिएँ । भूटानको बारेमा उहाँको कुराले मलाई अरु स्वस्थ बनाएको थियो । एउटा राजतन्त्रप्रेमी मानिसलाई यस्तो यातना । टेकनाथ रिजालले त्यहाँका जनताको हकहित र राजतान्त्रिक राष्ट्रमा भडरहेका प्रजातान्त्रिक विरोधी कार्यको खण्डन गर्दै आएका थिए । त्यो मात्र नभएर राजाले नै खटाएर पठाएका राष्ट्रमा भएका घुसखोसी पञ्चनकारीहरूको मनोबललाई गिराउन उनले त्यस्ता व्यक्तिहरूको उजागर गरेका थिए । त्यस्ता काममा राजा स्वयम्का काका त्यसका नाइके भएको तथ्य भएपछि उनले यो कुरा राजा ‘जिङ्ग्वे दोर्जे वाङचुङ’लाई बिल्टी चढाए । काम राम्रो गरे रिजालले उनलाई गर्व थियो । त्योपछि टेकनाथ रिजाललाई दिन प्रतिदिन सरकार पक्षबाट निगरानी हुन थाल्यो । उहाँलाई उल्टै दोषी र राजतन्त्र विरोधी मानियो र उनी त्यसको भागिदार बन्न पुगे । यो कार्य राज्यमा हुने राजनीति पृष्ठमा गरिने यातना हो । पडवन्त्र हो । उनलाई पतन बनाउने चाल हो । एउटा राजतान्त्रिक मुलुकमा यस्तो खाले यातना हुनु मानव अधिकार हनन हुनु होइन र ?

यस्तो यातना साम्राज्यवादी मुलुकहरूमा पनि नहोला । तर, यस्तो भएको छ । जनताहरू आफ्ना अधिकारका लागि लडेका हुन्छन् । बाँच्ने अधिकार राज्यमा सबैको हुन्छ । सबैले न्याय पाउनुपर्छ । यसै सन्दर्भमा भूटानबाट आएर नेपालमा बसोबास गर्दै आएका भूटानी नेता रिजाललाई त्यहाँको सरकारले नेपालबाट धरपकड गरी भूटान लगेको थियो । उहाँलाई दश वर्षसम्मको कैद र सजाय मरिस्थिक नियन्त्रणबाट गरिने यातना दिएको थियो । उनलाई विर्तामोडको आफ्नो निवासबाट धरपकड गरी भूटान पुर्‍याएर विभिन्न यातना दिँदै त्यहाँको सरकारले कालकोठीमा राख्ने निकाल्दै विभिन्न यातनाका संयन्त्रहरू अपनाउँदै उहाँलाई सत्यतथ्य बोल्न बाध्य बनाएको थियो । केही पारा नलागेर अन्त्यमा मरिस्थिक नियन्त्रणबाट गरिने सजाय र अन्य सयन्त्र के-के गर्नु कर्हा-कर्हा पुर्‍यायो । त्यसको केही अंश रिजालले यहाँ आफैले बताउनुभएको छ । उनी कसरी नेपाल आए । यहाँबाट लगेर उनलाई पहिलो यातना कस्तो दिइयो । त्यो भन्दा पहिला भूटानको बारेमा केही चर्चा गरौं । एसियाका दुई ठूला देशहरू चीन र भारतबीच रहेको भूटान विशेष अप्रवासीको देश हो । राजाद्वारा शासित १९०७-२००८ मा यो राष्ट्रले बहुभाषिक, बहुसांस्कृतिक समाजको प्रतिनिधित्व गर्दछ । भूटानमा विशेषगरी ‘छालेङसाछ्ले’ र ‘लोत्साम्पा’ गरी दुई समुदाय बसोबास गर्दछन् । उनीहरू तिब्बतबाट भागेर आई १७औं शताब्दीको सुरुवातमा भूटानको उत्तर-पश्चिममा बसोबास गर्दछन् र जोड्खा भाषा बोल्दछन् । उनीहरू भूटानका शासक हुन् र भूटानको महत्वपूर्ण सम्पूर्ण कुराहरू सरकार अर्थात्तन्त्र र राजनीतिमाथि उनीहरूले पकड जमाएका छन् । ‘लोत्साम्पा’ भूटानसम्म जोडिएको भारतको सिक्किम र दार्जिलिङ, बर्मा र नेपालबाट आएर भूटानमा मिसिएका नेपाली जातीय सम्प्रदाय हुन् । उनीहरू नेपाली बोल्छन् र हिन्दू धर्म अपनाउँछन् । सबैभन्दा पहिले लोत्साम्पा इ.सं. १६२४ मा भूटानमा आएको मानिन्छ । तर, त्यतिबेला उनीहरू एकदम नगण्य संख्यामा थिए ।

इ.सं. १६९६ मा तिब्बतको रालोङ्गुम्बाबाट एक भिक्षु भागेर आई भूटानमा बसोबास गर्न थाले । उनैले भूटानमा शासन प्रणाली स्थापना गरी भूटानलाई एउटै देशको आकार दिए । यद्यपि २५० वर्षपछि पनि यो प्रणालीले पनि आशा गरे अनुसारको कार्य गर्न सकेन । यसको मुख्य कारण ‘डालोङ’हरूले कृषिको काम जाइदैन थिए र जीवनयापन नै उनीहरूको मुख्य समस्या बन्यो । जीवनयापनका निम्ति उनीहरूले ढुवोसं क्षेत्रमा छापामा गर्ने तथा त्यहाँमा मानिसहरूको सामान लुट्ने सजिलो विकल्प अपनाए । यो क्रम अंग्रेज शासनको आँखा छलेर उत्तर पूर्वमा रहेकासम्म इ.सं. १७७१-१८६५ सम्म चलि रहयो । ब्रिटिश, भारत र भूटानबीचको ‘सिन्धुला सन्धी’सम्म यिनीहरूको छापामा गर्ने कार्य चल्थ्यो । इ.सं. १८९८ देखि १९८० सम्मको दशकमा दक्षिणी भूटानमा कमिसन र सिष्टम आयुक्त व्यवस्था छुट्टै शासन व्यवस्था लागू गरियो । इ.सं. १९४७ मा भारत स्वतन्त्र भयो । त्यो समयमा जवाहरलाल नेहरू थिए । उनले छिमेकी राष्ट्र भूटानको पनि विकासमा चासो लिए । भारत स्वतन्त्रपछि भूटानलाई आफ्नो हातमा लियो, तर भूटान चिन्तित थियो । त्यतिबेला समावेशी सहभागिता भनेर आफ्नो अधिकारका लागि भूटान मै लडिरहेका नेपालीभाषी दक्षिण भूटानलाई इङ्कित गरेका थिए । दक्षिण भूटानमा बस्ने नेपालीहरू त्यहाँबाट उम्किएर भारतलाई आफ्नो भूटानको रवैयाको खण्डन गर्दै संघर्ष जागि राखे । दक्षिण भूटानमा थुप्रै नेपाली नेताहरूलाई पक्राउ गरियो । जेल हालियो र यातना दिइयो । उनीहरूका मुख्य नेता काजीमान गुरुङलाई मारेर चोरामा हाली सुनकोशी नदीमा फालिदिए । तर, नेहरूले भारत भूमिबाट भूटानविरुद्ध कुनै राजनीति कार्य नहोस् भन्ने चाहन्थे । यसै अनुसार राजा ‘जिङ्ग्वे दोर्जे वाङचुङ’ ले इ.सं. १९५७ मा राज्यसभा शुरू गरे । इ.सं. १९५८ भन्दा अघिदेखि भूटानमा बसोबास गरिरहेका सबैलाई नानार्कितता प्रदान गरे । यसपछि नेहरूले भूटानको भ्रमण गरे र पञ्चवर्षीय योजना शुरू गर्ने सहमति भयो ।

जिन्दगीको खोज

म को हुँ ?

समता काकाँ

आज किन शून्य लागेको छ यो मन, हेर्छु जतातै अन्धकार मान्छेको सोचेको प्रकाशलाई विकृतको कुँहरोले भ्रुष्यामै किन ढाकिरहेको मात्र देख्छु ? किन आज निःशब्द छु ? म छोरी हुँ भनेर आफूले आफ्नो पहिचान दिन किन मेरा हातहरू कापीरहेका छन् ? म छोरी हुँ भनी मेरा भावनाहरूलाई लेख किन आज खुल्ला पृथ्वीमा पंक्षी जस्तै स्वतन्त्र भएर हिँडन सकिरहेको छैन ? किन अन्धकार देख्छु मेरो भविष्य अनि अधुरो लाग्छ यो संसार, सबैबाट आफूलाई टाढा पाउँदै आफूले आफूलाई प्रश्न गर्दैछु, आखिर म को हुँ । जब म मेरा बन्द आँखामा भविष्यको लागि अनेक सपना आमाको गर्भमा रही सजाइरहेको हुन्छु । तर, आधुनिक जमानाका फरक धारणा भएका समाजका मानिसहरूको सोचले मेरो सपना कोपिला नलाग्दै मारिदिन्छन्, कहीं मेरा कारण मेरी आमाले अनेक हिंसा सहेर बसेको पाउँछ अनि मन्द घमिलो मन बनाउँदै कस्तो म छोरीको भाग्यरेखा कोरिएको हुँदोरहेछ भनि आफूले आफूलाई प्रश्न गर्छु, आखिर म को हुँ ? जब प्रकृतिको सुन्दर काखमा मेरा सुनौला आँखामा अनेक सपना सजाई कर्हा खलिँरहेको, कर्हा मेरा उज्वल भविष्यको निमाण गर्नका लागि हातमा किताब, कलम बोकी बाटोमा साना बुझ्न लडाउँदै आफ्नै संसारमा पर्वाउँदै हिँड्छु तब म कसैको शिकार बन्न पुग्छु अनि त्यो परिस्थितीलाई निम्त्याउँदै सोच्छु- आकाश छुने लक्ष्य बोकेर हिँडेको थिए । तर, म आज हावाले उडाउने दोवाटोको धुलो रहेछु भन्दै आफूले आफूलाई प्रश्न गर्छु, आखिर म को हुँ ? यो समयको खेल पनि कस्तो अचम्म र कति मिठा हुँदा रहेछन्, यी पल कति आनन्द आउँदोरहेछ । कति कष्ट सही छोराछोरीका प्रगतिदेखि आमा-बाबाको ओठमा मुस्कान देखा, कति स्वतन्त्र अनुभव हुँदोरहेछ, आफूले आफ्नै आवश्यक पूरा गर्ने हुँदा, तर थाह थिएन जिन्दगीमा यी पल पनि आउँदोरहेछ भनेर हिँड्दा-हिँड्दै कसैको शिकार बन्न, कर्हा पैसाको लागि बन्द कोठीमा बेचिन, कर्हा इज्जलमा, कर्हा आँगनीमा मेरो इज्जतलाई छिया-छिया बनाई मलाई फालिएको पाउँछु, अनि सोच्छु मेरो जिन्दगी बोकेर हिँडेको भोला जस्तै रहेछ जहाँ आवश्यकता पूरा हुन्छ त्यही फ्याकिने अनि फेरि प्रश्न गर्छु आखिर म को हुँ ? यो समय सँगै उमेरको रफ्तार पनि चलि रहने हुँदोरहेछ, त्यो मिठा वात्यकाललाई भुल्दै खेलेको आँगन, बसेको काख छोडी जब म सबै मेरा भण्डारहरूलाई बन्धकी राखी कसैको घरकी

श्रीमती, बुहारी, भाउजु बनी पुग्छु, कर्हा दाइजोको लागि, कर्हा काम गर्ने मैसिनको रूपमा, कर्हा ससुरा, देवरको मनोरञ्जनको शिकारको रूपमा मारी आफूलाई त्यो सेप्टीट्याकीमा फालिएको पाएँ । अनि सोचे संगालेर राखेको थिए मेरो यो आफ्नो जीवन, तर आज कसैको घरमा आई उडी जाने शिकारको धुलो बन्न पुगेछु अनि फेरि प्रश्न गर्छु, आखिर म को हुँ ? आज सबैभन्दा प्यारो लाग्ने मेरो बालकपन, मेरो सपना अनि परिस्थितीलाई निम्त्याउँ, त्यो आर्यघाटमा न्याय नपाई मलाई जलाउंदा उडिरहेको थुँवामा जब म आफूलाई पाउँछु अनि सोच्छु महिला राष्ट्रपति भएको मेरो देश तर आज म लामखुट्टेको जस्तै जिन्दगी लिएर हिँड्नु परेको छ, म छोरी चाहिँ मान्छे होइन ? के मेरो जिन्दगी कसैको शिकार, कर्हा खोला, जङ्गल, बन्द कोठा, घरको आँगन, सेप्टीट्याकीमा मात्र सिमित हुने हो र म स्वतन्त्र भएर बाँच्न हिँड्न पाउने अधिकार छैन ? र, मेरो न्यायको लागि लेखिएका कागजका शब्दहरू कर्हा पैसामा कर्हा कवाडीमा बिकने हो र ? कस्तो रहेछ यो संसार सोचेको भन्दा फरक र त्यो भन्दा भोगेको संसार खोजिरहेको छु ? निरन्तर बगिरहेको नदी सरी ओठमा मौनता, मनमा हजारौं प्रश्न अनि शून्यतामा जिन्दगी लिएर आफूले आफूलाई फेरि प्रश्न गरिरहेको छु, आखिर म को हुँ ?

